

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. De heer R. Tieman
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Onderwerp	Gebiedsadvies Luchtruimherziening
Datum	16-09-2025
Documentnummer	UTSP-959538060-17569
Referentienummer	IENW/BSK-2025/116382
Referentiedatum	07-07-2025
Van	Sander Steenhart
Telefoonnummer	+31681947781
E-mailadres	sander.steenhart@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	SLO
Team	MIL

Excellenties,

Het kabinet heeft op 21 februari 2025 de Tweede Kamer geïnformeerd over het Schetsontwerp van de nieuwe luchtruimindeling en de Startnotitie voor het hoger naderen van luchthavens. Onderdeel van de bestuurlijke afspraken tussen het programma Luchtruimherziening en de provincies is de mogelijkheid voor provincies om een gebiedsadvies uit te brengen over de nieuwe indeling van het luchtruim. In uw brief van 7 juli 2025 verzoekt u om een bestuurlijk gedragen gebiedsadvies. Met deze brief geeft de provincie Utrecht invulling aan uw verzoek om dit gebiedsadvies.

Effecten luchtruimherziening

Voordat het schetsontwerp werd gepubliceerd heerste grote zorgen in onze regio over de voorgenomen plannen, waaronder het naar nu blijkt niet te realiseren vierde naderingspunt voor de luchthaven Schiphol. Over deze zorgen hebben wij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat op 3 februari 2025 een brief gestuurd, mede namens verschillende Utrechtse gemeenten. Op 3 juni 2025, heeft hij op onze brief gereageerd. Uit deze brief wordt duidelijk dat de berekende geluideffecten zoals in de effectanalyse die bij het schetsontwerp werd gepubliceerd, indicatief zijn. Een definitief oordeel over de gevolgen van de luchtruimherziening voor onze regio is daardoor nog niet te geven. Wij verzoeken u om de integrale effecten van alle luchtzijdige besluitvorming in beeld te brengen, waarbij het verschil tussen het scenario met én zonder luchtruimherziening in beeld wordt gebracht. Dit zorgt voor inzicht in de daadwerkelijk te verwachten gevolgen en het aandeel van de luchtruimherziening daarin.

Verschuiving van geluidhinder

Uit de effectanalyse bij het schetsontwerp blijkt dat er in het noordwestelijke deel van onze provincie sprake is van een verschuiving van geluid en dus ook van geluidhinder. Wij onderschrijven wat dat betreft het uitgangspunt van de Bestuurlijke Regie Schiphol, dat bij besluitvorming over luchtvaart hinder voor iedereen moet worden verminderd. Daar waar hinder verschuift, moeten compenserende maatregelen worden genomen.

Leefomgevingskwaliteit als uitgangspunt

De provincie Utrecht is één van de snelst groeiende regio's in Nederland en tot 2030 bouwen we 83.500 nieuwe woningen. De nieuwe indeling van het luchtruim zal naar verwachting voor veel langere tijd vastliggen. Voor alle

huidige en toekomstige inwoners geldt dat wij streven naar een prettig woon- en werkklimaat. Een gezonde en veilige leefomgeving is daarbij zeer van belang. Ook de energietransitie, netcongestie en ontwikkeling van het landelijk gebied zijn belangrijke opgaven die ervoor zorgen dat de druk op het ruimtegebruik hoog is. Het is hierbij onze taak om te zorgen voor een goede leefomgevingskwaliteit, onder andere door rust en reuring bij landzijdige keuzes in balans te houden. Daarbij houden we reeds rekening met de impact van luchtvaart. Daarom is voor ons het grootste belang dat hinder door luchtvaart niet toeneemt. Het programma luchtruimherziening is onderdeel van de uitvoeringsagenda voor de NOVEX Schipholregio, waarin wordt samengewerkt door Rijk, provincies en gemeenten aan het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit. Wij verwachten dat u dezelfde uitgangspunten hanteert bij de beleidsmatige afweging van de luchtzijdige besluitvorming.

Stiltegebieden

Bij het maken van landzijdige keuzes kijken we verder dan alleen de woning van onze inwoners. Het kunnen ervaren van rust en de afwezigheid van menselijke activiteit, waar deze ook plaatsvindt, heeft een positieve invloed op de gezondheid van mensen. Provincies hebben daarom als taak om stiltegebieden aan te wijzen en de kwaliteit daarvan te beschermen. Provincies hanteren een maximaal geluidniveau voor stiltegebieden die past bij de doelstelling om stilte in deze gebieden te beschermen, namelijk 40 dB. De impact van luchtvaart en zeker die van individuele passages van luchtvaartuigen op deze gebieden zijn daardoor groter dan elders, vooral door de afwezigheid van andere geluidbronnen. Inzicht in deze impact, gekoppeld aan de doelstelling en bijbehorende geluidsniveaus voor stiltegebieden, is momenteel niet beschikbaar. Daar waar bij woningen als laatste mogelijkheid nog wel geluidisolerende maatregelen bestaan, is een gebied niet te beschermen tegen de invloed van luchtvaart. Daarom pleiten wij ervoor dat er binnen stiltegebieden geen sprake is van een verslechtering van de geluidkwaliteit als gevolg van de nieuwe indeling van het luchtruim.

‘Hoger naderen’

Naast de nieuwe indeling van het luchtruim is ook ‘Hoger Naderen’ onderdeel van het programma. Dit onderdeel heeft als doel om vaste naderingsroutes te realiseren, waarbij minder hinder voor omwonenden ontstaat. Een groot deel van onze regio ligt buiten het gebied waar vaste naderingsroutes komen. Ook voor dit deel van de regio geldt dat minder hinder het uitgangspunt moet zijn. Omdat Hoger naderen en Nieuwe indeling luchtruim twee aparte programmaonderdelen zijn met een eigen planning is het van belang dat nu geen onomkeerbare stappen worden gezet die de optimalisatie van naderingsroutes boven Utrecht onmogelijk maken. De definitieve locatie van met name het verplaatste naderingspunt ARTIP, moet daarom in samenhang met het ontwerpen van de vaste naderingsroutes worden gezien. Zoals afgesproken gaat u ook nog de Bestuurlijk Regie Schiphol, waar Utrecht onderdeel van is, vragen om een specifiek gebiedsadvies uit te brengen op het programmaonderdeel Hoger Naderen.

Tot slot

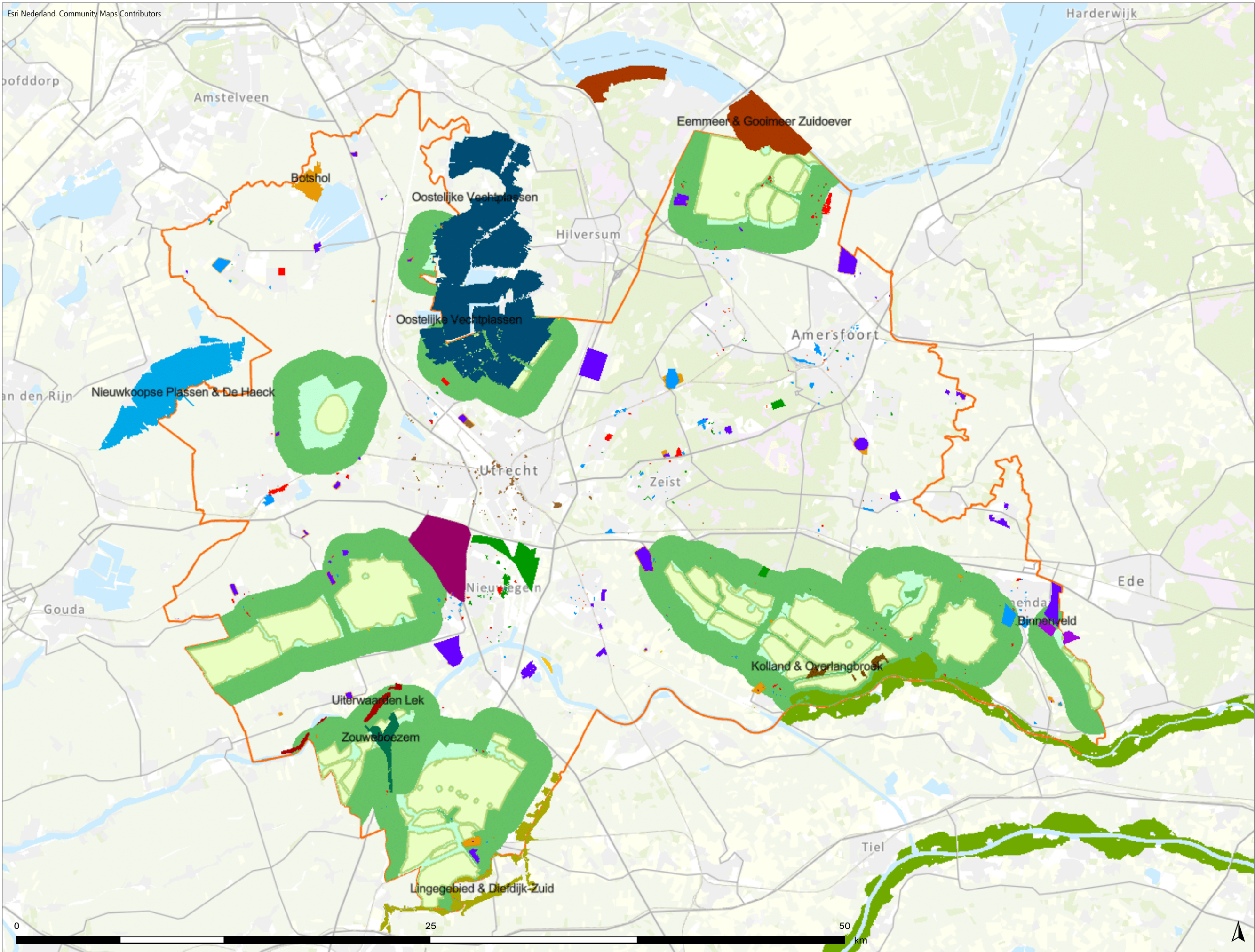
Wij hebben de door u gevraagde ruimtelijke opgaven voor onze provincie in beeld gebracht. Deze kunt u vinden via [deze digitale kaart](#). Op deze kaart wordt in verschillende lagen informatie gepresenteerd, te weten: provinciale en gemeentelijke woningbouwplannen, stiltegebieden en Natura-2000 gebieden. Deze kaartlagen zijn via de link downloadbaar in ieder gangbaar GIS-formaat voor verder gebruik. In de bijlage bij deze brief is een afdruk van deze kaart bijgevoegd. Voor bestaande woningbouw is geen specifieke kaartlaag beschikbaar in onze viewer. Deze informatie is verkrijgbaar via de [Landelijke Voorziening BAG](#).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Esri Nederland, Community Maps Contributors

Planregistratie wonen - openbare plannen

- transformatiegebied
- pand transformatie
- verdichting
- herstructurering
- uitbreiding uitleg
- uitbreiding overig
- onbekend

Woonlocatie (Provinciaal Programma Wonen en Werken 2025 provincie Utrecht)

- woonlocatie (PPWW2025)

Lange termijn zoekrichting grootschalige integrale ontwikkeling wonen-werken-bereikbaarheid (omgevingsvisie)

- lange termijn zoekrichting
- grootschalige integrale ontwikkeling wonen-werken-bereikbaarheid

Natura 2000 Gebieden

- Binnenveld
- Botshol
- Eemmeer & Gooimeer Zuidoever
- Kolland & Overlangbroek
- Lingegebied & Diefdijk-Zuid
- Nieuwkoopse Plassen & De Haeck
- Oostelijke Vechtplassen
- Rijntakken
- Uiterwaarden Lek
- Zouweboezem

Stiltegebieden

- Bufferzone stiltegebied
- Stille kern
- aandachtsgebied stiltegebied

Provinciegrens Utrecht

- Provinciegrens Utrecht

Aantekeningen